

2 CENTERT KAPHATÓ SZÁMOKÉNT LAPUNK AZ ALÁBBI ÜZLETEKBE:

Montreal Que. HARTMAN'S Stationery Store 1488 St. Lawrence Blvd. Kényvek, feljegyzések, újságok, iró és papírszek.

ALEX A. KELEN 1456 City Hall Ave. Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatói ügyek

CHERRY D. SZABÓ 14 Ontario St. East. Pénzügyi és cégesügylek. Képzőiskolák

Toronto Ont. UKRAINIAN BOOKSELLERS 324 Queen St. West.

UKRAINIAN BOOK STORE 399 Queen St. West.

HAMILTON, Ont. ALEX A. KELEN LIMITED 1456 City Hall Ave. Pénzügyi — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatói ügyek

Kitchener Ont. S. JAROSZ 334 King St. West. Újságok — Feljegyzések, — Szívszerek, pipa és cigaretták dohány

Winnipeg, Man. SATURN IMPORTING CO. Higgins Ave. a CPR szállóval szemben közel a Main Streetnek.

GEORGE SZABÓ 272 Main Street. Pénzügyi ügyek, hajójegyek, bevándorlási engedélyek

Melville Sask. SÍPOS GYÖRGY a Market-tel szemben.

Lethbridge Alta. SZARKA JÓZSEF 406 — 4th Ave. South. PIPA és cigarettadohány, helyvel és papírral kapható.

Edmonton Alta. LUKÁCS LAJOS 10515 — 96th St. Telepítési Iroda — Pénzügyi —

FELHÍVOM A MAGYARSÁG figyelmét, hogy megnyitottam CIPŐ-JAVÍTÓ ÜZLETEMET. Minden új és javított munkáért felelősséget vállalok. Kérem a magyarok pártfogását. MIKE HANZEL 307-6 St. S. LETHBRIDGE Alta.

Dr. H. HERSHFIELD Orvos és sebész. Eredményteljes kezelést bármilyen betegség esetén. Szülész. Rendelőjében magyarul beszélhet. Telefon: rendelő: 26 600, lakás: 51 471 800 Boyd Blvd. WINNIPEG Man.

MAGYAROK GYÓGYSZERTÁRA ahol orvosságát legújításban szerezheti be. Recepteket és rendeléseket a legpontosabban elkészítünk és szállítunk vidékre is. THE FRANK HEDLEY Co. McFARLAND Bldg. 4th Ave. S. LETHBRIDGE, Alta.

VALÓDI „VULKÁN” KASZA 28 inch hosszú \$2.25 — 32 inch hosszú \$2.50 36 inch hosszú \$2.75, 40 inch 3.00, kalapács egy pár \$1.00, kúcsos kárta csavarokkal egyes 35c., kettős 50c., német gyártmányú nedves fémű 50c., terméskő 50c., "Carborundum" nedves kő 60c., sárga nyílás egy pár \$1.75. HAZAI napok kivételével, szombati szállítással: No. 4 nagyalakú négy-szögletes darabja \$1.75. No. 5. Irtó kasza 2 1/2 font darabja \$2.50 — pénz kábelevételre napján feladjuk, a szállítás mi fizetjük. Kijelölésére a címre: DANUBIA CO. 645 Main Street, Winnipeg, Man. Gramofonlemez-árjegyséket ingyen küldünk!

FIGYELMEZTETÉS! A Szent István-napi sorsolásban részt vesznek mindazon ügyfeleink, kik ez év január hó 1 óta pénzt küldtek irónk által. Siessen tehát és küldje pénzét általunk, mert augusztus hó 20. -ig feladott pénzeiről szóló nyugtáink számai még játszanak a sorsolásban. — A második húzás után lesz. Mindenki-nek van esélye kétszer is játszani a sorsolásban, ki hamarosan feladja a pénzét. ALEX A. KELEN LIMITED 1456 City Hall Ave. MONTREAL Que.

STEVENS FELRUGTA A NAGYTŐKE DARÁZSFÉSKÉT

ALLASÁT VESZTHETI A MINISZTER, MERT RENDET AKAR TEREMTENI A KERESKEDELEMBEN? — BENNETT ELÉGTE-TETTE A PROFITOLÓKRA TERHELŐ MEGALLAPÍTÁSOKAT TARTALMAZÓ KIADVÁNYT — A TERHELŐ ÉS MUNKÁSOK BÜNÖS KIHASZNÁLÁSÁT TÁRJÁ VILÁG ELÉ A POLITIKAI TALÁLGATÁSOKRA ALKALMAT ADÓ NYILATKOZAT

Mult számunk elsőoldala cikkében már beszámoltunk arról, hogy Ottawa napokon át hangyaboly képét mutatta Stevens kereskedelmi miniszter röviden körvonalazott előadásának kipattanása folytán. Bennett miniszterelnök ugyanis szigorú utasítást adott az előadást ismertető füzet minden-egyes példányának elkobzására, amiből kifolyólag általános nyomozást indítottak a hatóságok. A politikai színezetű kínos ügynek a jelek szerint még a törvény előtt is lehet folytatása, miután a magukat sértve ér-ző gyáripari érdekeltségek pe-relin akarják Stevens kereske-delemügyi minisztert.

Annak ellenére, hogy Stevens utólagos nyilatkozata szerint semmiféle féltreértés nem volt Bennett miniszterelnökkel és nincs az országos hírre emel-gett előadásában egyetlen mon-dat sem, amit visszavonna — Ottawában sok mindenféléről auttogunk. Így többek között azt is rebesgetik, hogy a füzet nyilvánosságra hozásával Ste-vens "megtörpéződte" a kor-mányt. Mások arról is szeretné-nek tudni, hogy a konzervatív politika reformjára tör, sőt Bennett pártvezéri méltóságára pályázik.

Mindenképen érdekes jelen-ség, hogy az ellenzéki lapok — ahelyett, hogy támogatnák Ste-vens kereskedelemügyi minisz-tert — vezércikkekben mutat-nak rá arra, hogy Stevens bírá-latot mondott még mielőtt a ki-rendelt Royal Commission dön-tést hozott volna s így ezen szerv elnöki tisztét nehezen töltheti be a szeptemberi kihallgatások során. Az érdekelte gyárak és áruházak természetesen alapo-san ki is használják ezt a jogi botlást és igyekeznek legjobb tehetségük szerint lehetetlenné tenni a kereskedelemügyi mi-nisztert.

Történjék bármi is, annyi bi-zonyos, hogy a vancouveri szá-tócsból az ország egyik vezető-emberévé felküzdő Harry H. Stevens nevé meg fogja őrizni emlékeztetőben a kihaszált ka-nadaiak tömege. Eddig ugyanis még nem történt meg, hogy ilyen felelős állást betöltő állam-férfi ennyire hűen tükröztesse- vissza az általános panaszokat.

KONZULI KERESTÉSEK (Hirdetés) Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében közöljék cím-ük az alulírott magyar királyi konzu-látussal: Bujli Gyula, Nyírszöllős, Bartos Mi-hály, Galgaguta, Gyüre Balázs, Domb-rád, Kol Bertalan, nős volt Gencsi Leá-va, Kol Gyula, Tiszabeszéd, Koponyás Miklósné, szül. Herceg Róza, Mrs. Jim Lovett, szül. Vigh Zsuzsanna, S. Molnár Bálint, Lethbridge, Alta., S. Molnár József, nős Németh Margittal, S. Molnár Szebet, férj. Selva Samu-el, Szilvester Bálint, Tét, Ternován Antal, Musch Henrik, Vaughan Str., Winnipeg, Man. Magyar Királyi Konzulátus Royal Hungarian Consulate 625 Royal Bank of Canada Building WINNIPEG, Man.

lezte le Stevens a torontói és regnái Simpson áruházak beelő válságának tükeit. A "várás-lók" ugyanis azt ajánlották a vállalat alkalmazottainak, hogy vegyenek részt a "re-financing" néven ismert alapítke-emelés-ben. Még arra is rávették a sze-rencsétlen munkásokat, hogy a részvénnyel szemben kezében tar-tó Bank of Commerce elnökétől vegyenek fel kölcsönt minél na-gyobb részvény-vásárlásra. A "jó üzlet"-nek kínálózó "be-fektetés" során tényleg mint-egy kétféle dollár ára rész-vegy vásároltak a Simpson á-ruház alkalmazottai és tízmillió dollárnyit vett fel az értékpapír-piac. Mindez a 12 millió elve-sztettnek tekintendő azonban, ha megmondjuk, hogy Flavelle, a Commerce pénzügyi elnöke rövidre ezután kivonta a maga pénzét a vállalatból, a spekulán-sok és a válság felemésztették a megmaradt összegeket s így a heti fizetésükből áldozó részvé-nyesek nem csupán elvesztették befektetésük értékét, hanem még 17%-os fizetéslevágást is kaptak a nyakukba — a "saját tulajdonukban" levő vállalatól.

Nem kevésbé visszataszító módon járt el az Imperial To-bacco Co., mely nem egy ontá-riói magyar dohánytermelőt jüt-tatott a tönk szélére. A 14 mil-lió dolláros vállalatnak rendelt-kező vállalat egyik napról a másikra 100 millióra futta fel részvényeinek látszat-értéke s hogy igazgatói-nak mesés sápot biztosítson, po-koli tervet eszelt ki a termelői kizsákmányolására. A dohány árát 33 centes fontonkénti át-lagról 16 centre süllyesztette le egy Lea nevű család közreműk-ödéssel, akit a négerrel ki la-kott amerikai dohány-vidéke-ri szerződtek, miután jól ér-tett a termelőikkel való "bánás-módhoz". Olyan nagyszerien fosztogatta Lea a dohány-far-mereket, hogy 25 ezer dolláros évi fizetésén felül még 65 ezer dolláros jutalmat is kapott a vállalatától. Ugyanezokra a do-hányfarmerek ugyszólván éhen pusztultak és nem egy gyár, vállalat, üzlet megbukott, amiért nem tudta behajtani a terme-lőknek nyújtott áru-hitelt.

Az Eaton áruházak aránylag becstelenségen viselkedtek akkor is, midőn más vállalatok büns vizsáteleseket követtek el. Még-lyen elegendő gerince ahhoz, hogy Eaton 40 igazgatója tulsa-gosan magas fizetést élvez, va-lamint ez a cég is tul-kapitali-zált s ennek folytán kénytelen lenyomni a nagyban árakat, ami végeredményben munka-erők csökkentésében nyilvá-nul. Ezalatt az áru-eladás koc-kázata a válsággal karöltve emelkedett és ennek követke-zésében 32%-ról 43 százalékra ug-rott a nagyban és kicsinyben-

gyilkol a villám! Az albertai Castortól allig egy mérföldnyire levő Remillard szénbányatelep tulajdonosánál kereset menedéket az augusztus 9-iki égháboru elől Sullivan 60 éves nova-scotiai bányász. Az öreg ember közvetlen közel-ből élvezte a rádiót, mely éppen egy nova-scotiai műsorszámot közvetített. Egyszerre hatalmas csattanás rázta meg a levegőt és Sullivan elterült a szoba pad-lóján. A villám belecsapott a rádió antennájába és noha anyagi kárt allig okozott a házban, kioltotta a szerencsétlen bá-nyász életét.

Ugyancsak halálos villámcsa-pás érte Hylmar Rygh 26 éves kiplingi svéd farmert, aki éppen aratott a magyarlakta teleptől 10 mérföldnyire északnyugatra fekvő földjén. Az allig két hóna-pja házas fiatal gazda tragédiájá-

Az Eaton áruházak aránylag becstelenségen viselkedtek akkor is, midőn más vállalatok büns vizsáteleseket követtek el. Még-lyen elegendő gerince ahhoz, hogy Eaton 40 igazgatója tulsa-gosan magas fizetést élvez, va-lamint ez a cég is tul-kapitali-zált s ennek folytán kénytelen lenyomni a nagyban árakat, ami végeredményben munka-erők csökkentésében nyilvá-nul. Ezalatt az áru-eladás koc-kázata a válsággal karöltve emelkedett és ennek követke-zésében 32%-ról 43 százalékra ug-rott a nagyban és kicsinyben-

Winnipeg, Man. 1934 aug. 14. **Kelet-Nyugat** **Kanada Magyar Újság** 3 oldal

nak szemtanuja volt az ablakból aggodva kitekintő felesége, aki kétségbeesve futott ki a bñder-ről lezuhant férjéhez, de akkor-ra már nem volt benne élet. A manitobai Baldur mellett történt kettős tragédia történt, melynek során a 15 és 13 éves két Lockerby fítestvér azonnal kissenvedett, amint kéverakás közben lesújtott rájuk a menny-kő.

A bácska Bajsa község felett nagy vihar vonult el. Csört-nék Tamás gazdálkodó nem zár-ta el rádióját a vihar alatt, sőt odaült a rádióhoz és fülhallgató-val "élvezte" a vihar által okoz-tó zörejeiket. Eközben a vil-lám becsapott az antennájába s végigfutva a földetlen rádió szétrobbantotta a készüléket. A gazdát a villámütés egészen megskalpolta. Fejéről csatok-ban lógott le a bőr.

MEGHALT KELET PIONIR-ASSZONYA Sulyos gyász érte Kónya Kálmán nagara-falls honfitár-sunkat, aki a Kanadába 29 év-vel ezelőtt kivándorolt édesany-ját vesztette el. Az éltes matrónát augusztus 6-án helyezték örök nyugalomra a ref. egyház szertartása szerint. A gyászszertartást Tiszt. Farkas Károly vé-gezte, Szalontay Mihály kántor közreműködésével. A közsere-tnek örvendő "Kónya néni" koporsóját 20 gépkocsin kísér-ték a temetőbe rokonal és is-mezősöl, a sírnál pedig Nímács Ferenc mondott megható bu-csuztatót. A gyászoló család ez-uton is köszönetet mond mind-azoknak, akik részvétükkel enyhítették fájdalmukat.

FÖTÁRGYALÁSON Bíró: És mondja, mi volt az első gondolata, amikor a vád-lottat és feleségét veszekedni hallotta? Tanu: Az, hogy soha életem-ben nem fogok megnősülni.

HABSBURG OTTÓ főherceg, a tragi-kus végű Károly osztrák császár és magyar király legidősebb fia a belgi-umi Steenoekerzeelbi Svájcban keres-tűli automobilon Osztrárországba érke-zett. Alighogy Zita szöveg királynéval augusztus 11-én találkozott a Bourbon Páma család Viargegio melletti ká-tyában, az egész világot megindult a találgatás. Egyesek szerint Mária olasz királylányt venni feleségül ö-t-tő, mások szerint az osztrák trónra pályázik. Annyi bizonyos, hogyha az utóbbit tényleg sikerül nyelbűlnie, még a magyar legitimitást is elfordu-lának tőle. A nagy áldozatok árán, 400 éves elnyomatás után kivívott ma-gyar függetlenséget aligha cséréníe fel egy újabb községgel az Oszta népe.

George Szabo 272 Main Street WINNIPEG, MAN. HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK DIANA SÓBORSZESZ

A MUNKANÉLKÜLSÉG SOK CSALÁDOT Kényszerít a Rendszeretlen Táplálkozásra és ennek következményeit a gyomra szenvedni meg elsősorban. Soha annyi gyomorbeteg nem volt mint ma van. Soha nagyobb szolgálatot a PURGARET nem tett mint éppen ma. Stgyógytalanág, nehéz székelés, gyomorcsiklás, gyomorgörccs, gyomornyomás, bevont nyelv székál-talmak, savanyú felbűfűgés, rossz lehellet, fejfájás gyomorégés, undor, kedvetlenég fáradtság érzés, rossz alvás, állandó szédülés, börkítűések vértisztatlanság okozta reumás bántalmak, mind beteg gyomrának és a belek rendetlen működésének a következményei. PURGARET A GYOMORBAJ EGYETLEN HATHATÓS GYÓGYSZER! GYÓGYEREJÉT SEMMIFÉLE MAS SZER NEM POTOLHATJA! Egy nagy családi bádogdobozzal, mely több hónapra elegendő csak \$1.00. 6 dobozzal 5 dollár. VÖRÖS KERESZT PATIKA 12302 R. Buckeye Rd. CLEVELAND, O.

KOMAROMI JÁNOS ember. S mondja meg neki azt is, hogy csak körülnézek az istál-lókban és ólakban, magam is hozzálétek, hogy megnyugtassam szerencsétlenségében... Isten vele, Mátyás gazda! — Isten áldja meg! — köszönt vissza az első gazda. Béry Bálint továbbhaladt az ólak és istállók felé, mely töprengésben. Azt számolgatta magában, hogy a Hallgató-molyva s az egész uradalom hadviselt emberel közül mennyi már a hősi halott? Kiderült, hogy Hornyák Péter a tizenkettek a névsorban. Azalatt a szében futottak, mindig futottak a vetések, mint-ha más határba készültek volna elmenekülni innét. Azalatt pedig a tisztartói ház oldalában elterülő kertcskében, vadszőlőtől el-borított lugásban hajnal óta üldögélt immár egyévben Béry Bá-rint tisztartó nagybátyja, az Imre bácsi. Övele csupán azért nem találkoztunk az ebédnél, mert Imre bácsi soha nem sietet, már-pedig a mai napon s éppen a nevelt-fiu miatt, korábban ültek le ebédhez négyen. Imre bácsinak kizáróan azért nem szót ki a fi-legóriába sem Béry mama, sem Zsuzska, mert Imre bácsi fűpís-lyogván az újságjából, bizonyára ránezett volna a kulcsarájra seb-örájára s bizonyára annyit mondott volna nagy lelki békében: — Még nem érkezett el ideje az ebédnek! Imre bácsi úgy hetven év körül ballagált immár ebben a rohanó életben s Béry Zsuzska mindmáig nem tudta, mint ke-rült a házhoz s mi lehetett a foglalkozása azelőtt? Ameddig visz-a tudott menni az emlékezetével, Imre bácsi mindig a lugásban üldögélt s mindig újságot olvasott. Annyit hallott csak egyszer-kétszer, hogy Imre bácsi az ő apai nagyapjának az édesöccse, de többet soha nem mondta neki s ha elvívte érdeklődni próbált volna az édesanyjánál, a mama minden esetben hallgatótt. Álta-lában nagy volt a hallgatás a Hallgató-molyva táján s ezt a csön-det csak hajnalidőben verték föl igazok-béresek, amikor nagy csörömpölés közt megindultak kifelé, a mezőkre. Tavasz közepétől őznek végéig a lugásban üldögélt tehát Imre bácsi, áttólvogva pedig, hogy a bablagural szelek behorított-ák a házba, reggeltől-estig a cserépkályhá mellett üldögélt s olva-sott egyfolytában. A regényírók közül Jósika Miklósnak lapozga-tott el legörömetestb, ha viszont végére ért az előző napon ér-kezett újságnak, annyit mondott halk hangon: — Megkergült a világ s jüvesztébe rohan.

A REJTETT ZUG — Köszönöm, Erzsi nénem — felelt hálás hangon Turgo-nyl András. — De hiszen közelesik Nagymihály. Mert ott kell sor-alá állnom. Igaz, hogy csak holnap jövök vissza. Bizonyos ugya-nis, hogy több volt osztálytársammal találkozom majd s valószí-nű, hogy észzaka el fogunk beszélgetni seveset a Strömpl-féle vendéglőben. Azalatt hirtelen ebédhez kezdett teríteni két tót leány. Csepiszine volt a hajuknak, akárcsak az Ondava vízének. Mindig jókedvűek voltak s nótázásuk egész nap kivet a konyha tájké-ről, de most szótlanokdtak ők is. Mert tudták, hogy hamarosan el fog menni a háztól András urfi s talán soha nem tér vissza töb-bet, hiába fog sirdogálni Zsuzska kisasszony. Annyi, de annyi fiatal legény ment el már virágosan és keseri dalolás között s ott maradt galliciai vagy déloros földben. Allig egy-egy szót váltva ültek hozzá négyen az ebédhez. Már a vége körül jártak, amikor megszólalt a tisztartó. Bölcse ér-telemmel, nyugodtan: — Ennek a háborúnak sose lesz vége fiam... Muszka föld-ön meg Lengyelországban akkora a vérengzés most is, hogy Hunyadi János valamennyi háborúja ahhozképest gyerekjáték. Idehaza pedig tízedszer soroznak már... — Belefáradtak a katonaorvosok, Bálint bátyám — je-gyezte meg Turgonyl András. De mert senki sem értette, mit akart mondani vele, ma-gyarázó hangon fűzte hozzá a fiatalember: — Ezekelőtt tudnillik csak déli egy óráig soroztak a ka-tonaorvosok meg a magasarangu tisztek, most pedig délután is mérce alá állítgatják a fiatal legényeket, meg a hajlott vállu apá-ka... Magamra is azért kerül sor csak délután. De higgye el, Bálint bátyám, nem olyan nagy dolog az egész: ugyanis meg kell halni egyszer. — De éni is csak egyszer élünk, kedves fiam — jegyezte meg oktató hangon a nevelőapja. — Hiszen hazafias ember va-gyok én, fiam, ezt tudja rólam mindenki. Megfizetem az adómat, meg szoktam jelenni a hazafias ünnepeken, minden második va-sárnapon ott vagyok a hardcsai templomban, áhitattal zengem a szóitárt meg a dicséretet s nagy figyelemmel hallgatom a tiszte-letes úr szentbeszédét, mindazonáltal meg kell állapítanom, hogy éjszakánként nem tudok aludni egy idő óta. Félttem hazámat s ag-